

Centrum pěstounských rodin z. s.

Pracoviště: U Náhona 329/18, 503 01 Hradec Králové
Sídlo organizace: Štěfánikova 379/41, 500 11 Hradec Králové | IČO: 22862108

Příloha č. 1 k Dohodě o výkonu pěstounské péče Pravidla poskytování služeb

Tato příloha stanoví pravidla poskytování podpory a služeb Centra pěstounských rodin z. s. (dále jen „CPR“) osobám pečujícím a osobám v evidenci, se kterými je uzavřena Dohoda o výkonu pěstounské péče. Pravidla vycházejí zejména z § 47a odst. 2 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, a z navazujících právních předpisů.

Cílem pravidel je srozumitelně popsat práva a povinnosti pěstounů a způsob, jakým CPR tato práva a povinnosti prakticky zajišťuje. Pravidla současně upravují obvyklý postup při čerpání služeb, včetně návaznosti na finanční limity uvedené v Příloze č. 2 k Dohodě o výkonu pěstounské péče.

Uvedené finanční limity a rozsahy služeb představují standardní způsob zajištění podpory ze strany CPR. Nejde o omezení zákonných práv osoby pečující nebo osoby v evidenci. Ve zvlášť odůvodněných případech může CPR po individuálním posouzení situace dítěte a rodiny postupovat přiměřeně potřebám dítěte, možnostem služby a pravidlům čerpání státního příspěvku na výkon pěstounské péče.

Přehled práv a povinností podle § 47a odst. 2

Osoba pečující a osoba v evidenci má zejména tato práva a povinnosti:

- právo a povinnost zvyšovat si znalosti a dovednosti v oblasti výchovy a péče o dítě,
- právo na pomoc při zajištění osobní péče o svěřené dítě, zejména při nemoci, vyřizování nezbytných osobních záležitostí, úmrtí osoby blízké, porodu nebo při účasti na vzdělávání,
- právo na zajištění celodenní péče o svěřené dítě v rozsahu stanoveném právními předpisy, pokud dítě dosáhlo věku alespoň 2 let,
- právo na odbornou pomoc a odborné poradenství při řešení otázek souvisejících s péčí o dítě, výchovou dítěte, vztahy v rodině, kontaktem dítěte s osobami blízkými a dalšími situacemi spojenými s výkonem pěstounské péče,
- právo na pomoc při plnění povinnosti udržovat, rozvíjet a prohlubovat sounáležitost dítěte s rodiči a dalšími osobami dítěti blízkými a umožnit styk rodičů s dítětem v pěstounské péči,
- povinnost umožnit sledování naplňování dohody o výkonu pěstounské péče a spolupracovat s klíčovým pracovníkem, zejména umožnit pravidelný kontakt s pěstounem a dítětem.

Zvyšování znalostí a dovedností v oblasti výchovy a péče o dítě

Vzdělávání je současně právem i povinností pěstouna. Jeho účelem je podpora pěstouna při porozumění potřebám svěřeného dítěte, posilování výchovných kompetencí a předcházení obtížným situacím v rodině.

- Pěstouni zprostředkovaní mají povinnost a právo vzdělávat se v rozsahu 24 hodin ve 12 měsících po sobě jdoucích. Období 12 měsíců se počítá od uzavření dohody.
- Pěstouni nezprostředkovaní mají povinnost a právo vzdělávat se v rozsahu 18 hodin ve 12 měsících po sobě jdoucích. Období 12 měsíců se počítá od uzavření dohody.
- CPR organizuje vzdělávací semináře, workshopy a vzdělávací pobyty. Téma vzdělávání jsou volena s ohledem na potřeby pěstounských rodin, potřeby svěřených dětí a požadavky právních předpisů.
- Seminář se uskuteční zpravidla tehdy, pokud se ho účastní minimálně 5 klientů, kteří nemají naplněnou vzdělávací povinnost. Pokud se seminář z organizačních důvodů neuskuteční, nabídne CPR pěstounovi jinou možnost splnění vzdělávání.

Centrum pěstounských rodin z. s.

Pracoviště: U Náhona 329/18, 503 01 Hradec Králové
Sídlo organizace: Štěfánikova 379/41, 500 11 Hradec Králové | IČO: 22862108

- Pěstouni, kteří již mají vzdělávání v daném období splněné, se mohou vzdělávacích akcí CPR účastnit zdarma v případě volné kapacity, a to až do naplnění celkové kapacity akce.
- Úhrada ubytování na vzdělávacím pobytu je možná tehdy, pokud vzdělávání probíhá ve dnech po sobě jdoucích a svým rozsahem odpovídá podmínkám stanoveným CPR. Částka za ubytování je uvedena v Příloze č. 2 – Finanční limity pro úhradu služeb.
- Stravu není možné na pobytových vzdělávacích akcích klientům hradit ze státního příspěvku na výkon pěstounské péče.
- CPR zajišťuje na většině svých vzdělávacích akcí program pro děti nebo hlídání malých dětí, pokud to umožňuje charakter akce, kapacita a bezpečnostní podmínky.
- Vzdělávání u jiného subjektu je možné uhradit v případě, že klient nemá splněnou vzdělávací povinnost a vzdělávání odpovídá potřebám pěstounské péče. Výše úhrady je stanovena v Příloze č. 2. V případě dražšího vzdělávání se klient může na úhradě podílet.
- Pokud se vzdělávání účastní oba pěstouni a je nutné zajistit hlídání dětí, může CPR přispět na zajištění hlídání. Hlídání může být hrazeno pouze tehdy, pokud je zajištěno prověřeným subjektem nebo osobou, se kterou je uzavřena odpovídající dohoda.
- V případě pobytové akce u jiného subjektu, u níž pěstoun žádá o příspěvek na ubytování, je nutné doložit harmonogram pobytu a prezenční listinu. Z dokladů musí být zřejmé, v jakých blocích vzdělávání probíhalo a že se klient těchto bloků účastnil.
- Při čerpání vzdělávání u jiného subjektu musí být před zahájením služby ze strany CPR vystavena objednávka externímu subjektu. Na základě této objednávky může být služba po jejím uskutečnění fakturována.

Psychologická, terapeutická a odborná pomoc

Osoba pečující a osoba v evidenci má právo požádat o odbornou pomoc při řešení situací, které souvisejí s výkonem pěstounské péče, s potřebami svěřeného dítěte, vztahy v rodině nebo posilováním vlastních výchovných kompetencí. Odborná pomoc může být poskytnuta dítěti, pěstounovi, celé rodině nebo jiné osobě, pokud je to v zájmu svěřeného dítěte a souvisí to s výkonem pěstounské péče.

Psychologická a terapeutická odborná pomoc, supervize

- Klient může požádat o psychologickou nebo terapeutickou odbornou pomoc ve věci týkající se dítěte svěřeného do pěstounské péče, biologického dítěte pěstouna, pokud problém může souviset se svěřeným dítětem, nebo v případě potřeby rozvoje vlastních výchovných kompetencí a jiných odborných dovedností.
- Odbornou pomoc lze využít také při emočně vypjaté nebo krizové události související s pěstounskou péčí, při adaptačních obtížích dítěte, při práci s identitou dítěte, při řešení vztahů v rodině, při přípravě na kontakt s osobami blízkými nebo při zpracování životního příběhu dítěte.
- Odborná pomoc může mít podobu psychologické konzultace, terapeutické konzultace, rodinné konzultace, krizové intervence, supervize, podpory dítěte nebo jiné odborné služby podle potřeb rodiny.
- V případě krizových situací nebo přechodových stavů týkajících se dítěte může být terapie po dohodě s klíčovou pracovnící a po schválení pracovníkem vedení CPR hrazena v rozsahu odpovídajícím potřebám dítěte a rodiny.
- V krizové situaci mohou klienti telefonicky kontaktovat psychologa nebo terapeuta, se kterým CPR spolupracuje. Pokud situace nesnese odkladu, je možné odborníka kontaktovat i před předchozím

Centrum pěstounských rodin z. s.

Pracoviště: U Náhona 329/18, 503 01 Hradec Králové
Sídlo organizace: Štěfánikova 379/41, 500 11 Hradec Králové | IČO: 22862108

vystavením objednávky; klíčová pracovníce musí být informována bez zbytečného odkladu, nejpozději následující pracovní den, pokud to okolnosti dovolí.

- Klient si může navrhnout odborníka, kterému důvěřuje. Úhrada je možná pouze tehdy, pokud služba souvisí s výkonem pěstounské péče, je předem projednána s CPR a je vystavena objednávka, nejde-li o náhlou krizovou situaci.
- Cena za hodinu odborné pomoci a finanční limit jsou stanoveny v Příloze č. 2 – Finanční limity pro úhradu služeb.
- Před návštěvou odborníka vystaví klíčová pracovníce rodiny objednávku na odborné služby. To neplatí v případě náhlé krize, kdy je nutné odborníka kontaktovat bez možnosti předchozí konzultace.
- V případě předvídatelných obtíží je nutné odborníka kontaktovat s dostatečným předstihem. Obvyklé objednávací doby u odborníků se mohou pohybovat okolo jednoho měsíce.
- Konzultace u odborníka musí být zpravidla předem projednána s klíčovou pracovnící rodiny, která posoudí souvislost služby s výkonem pěstounské péče, učiní záznam do spisu rodiny a zajistí vystavení objednávky.
- Pokud klient v náhlé krizové situaci nejprve kontaktuje odborníka a teprve následně informuje klíčovou pracovníci, je nutné informovat CPR nejpozději následující pracovní den, pokud to okolnosti dovolí. Objednávka o pomoci v krizové situaci musí být vystavena dodatečně nejpozději do 3 dnů po uskutečnění služby; jinak nemusí být možné službu ze strany CPR uhradit.
- V každém kalendářním pololetí může být klientovi standardně vystavena objednávka na 6 hodin terapie. Tento rozsah může být po individuálním posouzení navýšen zejména u rodin s více dětmi, u dětí se specifickými potřebami nebo v odůvodněných krizových situacích.

Odborné poradenství

- Odborné poradenství je klientovi zpravidla poskytováno klíčovou sociální pracovnící nebo jiným odborným pracovníkem CPR.
- Poradenství se může týkat zejména péče o dítě, výchovy, vzdělávání dítěte, zdravotních a psychických potřeb dítěte, práce s životním příběhem dítěte, kontaktů s osobami blízkými, spolupráce se školou, OSPOD a dalšími institucemi, práv a povinností pěstounů a dalších témat souvisejících s výkonem pěstounské péče.
- Témata odborného poradenství musí souviset s výkonem pěstounské péče a vycházet z právních předpisů, zejména z vyhlášky č. 473/2012 Sb § 4., ve znění pozdějších předpisů.
- Je možné sjednat odborné poradenství externím odborným pracovníkem. Cena za hodinu odborného poradenství je stanovena v Příloze č. 2. Na službu musí být před jejím zahájením vystavena objednávka.
- V každém kalendářním roce může klient standardně využít 6 hodin odborného poradenství. Ve zvlášť odůvodněných případech lze rozsah individuálně posoudit podle potřeb dítěte a rodiny.

Poskytnutí nebo zajištění osobní péče o svěřené dítě

CPR poskytuje nebo zajišťuje pomoc při péči o svěřené dítě v situacích, kdy pěstoun nemůže péči o dítě po nezbytnou dobu osobně zajistit, nebo kdy je třeba umožnit pěstounovi odpočinek a předcházet jeho přetížení. Při zajišťování péče je vždy prvořadý zájem dítěte, jeho bezpečí, věk, zdravotní stav, vazby a individuální potřeby.

Centrum pěstounských rodin z. s.

Pracoviště: U Náhona 329/18, 503 01 Hradec Králové
Sídlo organizace: Štěfánikova 379/41, 500 11 Hradec Králové | IČO: 22862108

Celodenní péče o svěřené dítě – dovolená / respitní péče

- Pěstouni mají právo na zajištění celodenní péče o svěřené dítě v rozsahu 14 dní v kalendářním roce, pokud pečují o dítě, které je dvouleté a starší.
- Účelem této služby je umožnit pěstounovi nezbytný odpočinek, regeneraci a předcházení přetížení pečující osoby. Služba se plánuje s ohledem na potřeby dítěte a možnosti vhodného zajištění péče.
- Pěstouni na přechodnou dobu zpravidla čerpají dovolenou v době po předání dítěte. Ve zcela výjimečných případech, kdy je dítě v pěstounské péči na přechodnou dobu v rodině umístěno déle než 10 měsíců a je starší 2 let, může být zajištěna respitní péče také v průběhu péče o dítě.
- Délka respitní péče u dítěte v pěstounské péči na přechodnou dobu musí být zvolena přiměřeně věku, aktuální situaci a možnostem dítěte. Zvláštní pozornost je třeba věnovat tomu, že se může jednat o dítě v adaptační fázi. U dětí předškolního věku je zpravidla vhodné uvažovat o hlídání v řádu dnů; u starších dětí školního věku se postupuje individuálně.
- Dovolená nemusí být čerpána souvisle, může být čerpána také po jednotlivých dnech.
- Pokud je v rodině více svěřených dětí, může být dovolená čerpána v různých termínech podle potřeb jednotlivých dětí a rodiny.
- CPR přispívá na úhradu pobytu dítěte v době dovolené pěstouna. Výše příspěvku je uvedena v Příloze č. 2 – Finanční limity pro úhradu služeb.
- Repitní péče může být čerpána také na akcích CPR, které jsou pravidelně vypisovány, pokud je taková forma pro dítě vhodná.
- Pokud je dítě malé, v předškolním věku, má specifické potřeby nebo se prokazatelně nemůže účastnit skupinové aktivity, je možné zajistit individuální hlídání.
- V případě zajištění respitní péče formou tábora nebo jiné skupinové aktivity se pěstoun předem domluví s klíčovou pracovnící a předá jí veškeré informace o aktivitě. CPR musí vystavit objednávku a prověřit bezúhonnost a vhodnost organizátora akce podle interního postupu pro zajištění respitní péče formou skupinové aktivity.
- V případě individuálního zajištění respitní péče musí být uzavřena Trojstranná dohoda o hlídání mezi CPR, pěstounem a osobou hlídající, případně jiná odpovídající smlouva. Podrobnosti jsou upraveny v postupu zajištění respitní péče individuálním způsobem.

Krátkodobé hlídání

- Pěstouni mají právo na pomoc při zajištění péče o dítě zejména v době nemoci pěstouna, při porodu dítěte, při pohřbu osoby blízké, při vyřizování nezbytných záležitostí souvisejících s pěstounskou péčí, při účasti na vzdělávání nebo při jiných závažných situacích, kdy pěstoun nemůže péči o dítě osobně zajistit.
- Pěstouni na přechodnou dobu by měli plánovat lékařská vyšetření pokud možno na období, kdy nemají dítě v péči. Pokud to není možné z důvodu dlouhých čekacích lhůt, akutního zákroku, nemoci nebo kratší hospitalizace, mají právo na pomoc při zajištění péče o dítě po nezbytnou dobu.
- Individuální hlídání může být hrazeno pouze tehdy, pokud je zajištěno osobou, která má uzavřenou Trojstrannou dohodu o hlídání, jinou odpovídající smlouvu, nebo jde o prověřený subjekt schválený CPR.
- Nemůže jít pouze o soukromou dohodu mezi pěstounem a „hlídací tetou“, pokud má být služba hrazena ze státního příspěvku na výkon pěstounské péče.
- Pokud pěstoun uzavře dohodu o hlídání sám, je to jeho svobodné rozhodnutí, ale takto sjednané hlídání nemůže být bez předchozího schválení a smluvního zajištění uhrazeno ze strany CPR.

Centrum pěstounských rodin z. s.

Pracoviště: U Náhona 329/18, 503 01 Hradec Králové
Sídlo organizace: Štěfánikova 379/41, 500 11 Hradec Králové | IČO: 22862108

- Individuální hlídání je standardně možné zajistit v rozsahu 5 dnů v kalendářním roce, obvykle v rozsahu 4 až 6 hodin v jeden den. Ve zvlášť odůvodněných případech může být rozsah posouzen individuálně podle potřeb dítěte a rodiny.

Pomoc při udržování, rozvíjení a prohlubování sounáležitosti dítěte s osobami blízkými

CPR poskytuje pomoc při plnění povinnosti osoby pečující udržovat, rozvíjet a prohlubovat sounáležitost dítěte s rodiči, sourozenci a dalšími osobami dítěti blízkými a umožňovat styk rodičů s dítětem v pěstounské péči. Podpora kontaktů vychází ze zájmu dítěte, rozhodnutí soudu, stanoviska OSPOD, individuálního plánu ochrany dítěte a aktuální situace dítěte.

- Klíčová pracovníce pomáhá zajišťovat a koordinovat setkání pěstounské rodiny s rodiči a dalšími osobami blízkými dítěti.
- CPR může pomoci dítěti zpracovat jeho životní příběh a pěstounovi porozumět tomu, co se v původní rodině dítěte stalo, jak o osobách blízkých s dítětem hovořit a jak dítě podporovat v bezpečném vztahu k jeho minulosti a identitě.
- CPR může zajistit vhodný prostor pro setkání. Úhrada za využití prostor je stanovena v Příloze č. 2 – Finanční limity pro úhradu služeb.
- Pokud má být na setkání přítomna klíčová pracovníce, musí být termín, místo a průběh kontaktu domlouván ve spolupráci pěstounské rodiny, klíčové pracovníce a osob blízkých dítěti.
- Pokud si pěstoun domluví kontakt s osobami blízkými bez předchozí domluvy s klíčovou pracovnící, nemůže automaticky požadovat asistenci klíčové pracovníce na tomto setkání. CPR může asistenci zajistit pouze tehdy, pokud je to organizačně možné a předem domluvené.
- U osoby v evidenci není počet asistovaných setkání v jednom roce předem limitován; vždy se vychází z potřeb dítěte, fáze předávání a dalších okolností.
- U osoby pečující v dlouhodobé pěstounské péči CPR standardně zajišťuje asistenci klíčová pracovníce při kontaktech 10x za rok, pokud se kontakt uskuteční v prostorách CPR nebo v dojezdové vzdálenosti do 50 km. Pokud se kontakt uskutečňuje na vzdálenějším místě, je standardní rozsah 3x za rok.
- Uvedené počty představují obvyklý rozsah poskytované služby. V odůvodněných případech, zejména pokud to vyplývá z potřeb dítěte, rozhodnutí soudu, IPOD nebo doporučení OSPOD, může být rozsah podpory individuálně projednán s vedením organizace.

Proplácení cest za osobami blízkými

- Za osoby blízké dítěti se pro účely těchto pravidel považuje zejména biologická rodina dítěte, sourozenci a případně nově vytipovaní rodiče v době předávání dítěte.
- CPR přispívá pěstounům na cestu za osobami blízkými tehdy, pokud částka vydaná na cestovné překročí 1 000 Kč v daném kalendářním měsíci, kontakt je v zájmu dítěte a cesta souvisí s výkonem pěstounské péče.
- Standardně se hradí cestovní náklady za dítě a jednu doprovázející osobu, pokud není nezbytné, aby dítě doprovázelo více osob.
- Přednostně se využívají hromadné dopravní prostředky. V případě cestování osobním autem je standardně hrazena částka odpovídající ceně jízdenky hromadnými dopravními prostředky za dítě a jednu doprovázející osobu, pokud není nezbytné postupovat jinak.
- Časté a pravidelné cesty za osobami blízkými, které určuje IPOD nebo které vyplývají z potřeb dítěte, je možné individuálně projednat s vedením organizace a požádat o příspěvek.

Centrum pěstounských rodin z. s.

Pracoviště: U Náhona 329/18, 503 01 Hradec Králové
Sídlo organizace: Štěfánikova 379/41, 500 11 Hradec Králové | IČO: 22862108

Sledování plnění Dohody o výkonu pěstounské péče

Aby mohla CPR poskytovat pěstounům podporu a naplňovat své povinnosti vyplývající z Dohody o výkonu pěstounské péče, je nezbytný pravidelný osobní kontakt klíčového pracovníka s pěstounem a dítětem. Cílem setkávání není kontrola pro kontrolu samotnou, ale podpora dítěte a rodiny, včasné zachycení potřeb dítěte a společné hledání řešení obtížných situací.

Jak setkávání probíhá

- Klíčový pracovník se setkává s pěstounem a dítětem nejméně jednou za dva měsíce.
- Setkání probíhají osobně. Pouze ve výjimečných situacích lze po dohodě využít jinou formu kontaktu, pokud tím není ohrožen účel spolupráce.
- Nejméně dvakrát ročně se setkání uskuteční v domácnosti pěstouna.
- Další setkání mohou probíhat v prostorách CPR nebo na jiném vhodném místě, které umožňuje klidnou a bezpečnou komunikaci.
- Součástí setkání je také kontakt klíčového pracovníka s dítětem.
- Je-li to s ohledem na věk, vyspělost a situaci dítěte vhodné, může klíčový pracovník hovořit s dítětem i bez přítomnosti pěstouna. Takový rozhovor probíhá citlivě, s respektem k dítěti a s ohledem na jeho bezpečí.

Pokud se pěstoun nemůže setkání zúčastnit

Nemůže-li se pěstoun domluveného setkání zúčastnit, informuje o tom svého klíčového pracovníka co nejdříve a domluví si náhradní termín. Za běžné důvody pro změnu termínu se považují například nemoc dítěte nebo pěstouna, lékařské vyšetření, hospitalizace, školní nebo rodinná událost nebo jiná závažná okolnost.

Pokud není možné setkání dlouhodobě uskutečnit

Pokud opakovaně nedochází k osobním setkáním, není umožněn kontakt klíčového pracovníka s dítětem nebo pěstoun dlouhodobě nereaguje na pokusy o kontakt, postupuje CPR následovně:

1. Klíčový pracovník se nejprve pokusí situaci řešit domluvou, vysvětlením důležitosti spolupráce a hledáním vhodného termínu setkání.
2. Pokud se situaci nepodaří vyřešit, zašle ředitelka organizace pěstounovi písemnou výzvu k nápravě a o situaci informuje příslušný OSPOD.
3. Pokud ani poté nedojde ke spolupráci a osobní setkání s pěstounem a dítětem neproběhne do 30 dnů, nebo se situace nezlepší během následujících dvou měsíců, zašle organizace poslední písemnou výzvu k nápravě.
4. Pokud ani po této výzvě nedojde k nápravě do 30 dnů od jejího doručení, může CPR přistoupit k výpovědi Dohody o výkonu pěstounské péče v souladu s uzavřenou dohodou a právními předpisy.

Cílem tohoto postupu není ukončení spolupráce, ale obnovení pravidelného kontaktu, ochrana zájmů dítěte a zajištění podpory rodině.

Příloha č. 1 tvoří součást Dohody o výkonu pěstounské péče.